

Återstarta besöksnäringen

Innehåll

Inledning	2
Ekonomi och skatter.....	3
Sänkta arbetsgivaravgifter för unga	3
Sänkta och harmoniserade momssatser	3
Temporärt slopad fastighetsskatt på kommersiella lokaler.....	4
Sänkt energiskatt.....	4
Gynnsammare skatteregler för representation och lunchförmån.....	4
Främjandeåtgärder	6
Höjt anslag till Visit Sweden.....	6
Förstärkt uppdrag för ”svemester” till Visit Sweden	6
Minskat regelkrångel	7
Inför ett omedelbart stopp för Skatteverkets uttag av kontrollavgifter	7
Förbättra alkohollagen	7
Övriga regelförenklningar.....	8

Inledning

Coronavirusets effekter har med full kraft slagit mot besöksnäringens jobb och företag. Detta beror till stor del på de beslut, riktlinjer och restriktioner som kommit från myndigheter kring till exempel avstånd, folksamlingar och försäljning av alkohol. Inom besöksnäringen har över 100 000 personer varslats, permitterats eller förlorat sin anställning. Detta i den näring som i särklass anställer störst andel från grupper som har svårt att ta sig in på arbetsmarknaden, unga och utrikes födda. Situationen riskerar på sikt att innebära en katastrof för hela samhället.

Besöksnäringen kommer att stå inför stora utmaningar även efter att den mest akuta fasen i pandemin är över. Det kommer behövas kraftfulla stimulans- och återstartsåtgärder för att återigen få igång tomma hotell, restauranger och konferensanläggningar, speciellt eftersom flera av de utlovade och beslutade stödåtgärderna dragit ut på tiden. Detta har i sin tur inneburit stora svårigheter och hög belåning för besöksnäringens företag. Genom att återstarta besöksnäringen kan jobb och företag räddas och nya skapas.

Detta dokument syftar till att beskriva de åtgärder som är nödvändiga för att underlätta för den svenska besöksnäringen att återstarta på ett sätt som gör det möjligt för näringen att återigen nå sin fulla potential som Sveriges främsta jobb- och integrationsmotor.

Ekonomi och skatter

Sänkta arbetsgivaravgifter för unga

- **Permanent sänkningen av arbetsgivaravgifter för unga och låt den omfatta fler, förslagsvis upp till 29 år.**

Det är glädjande och viktigt att arbetsgivaravgifterna för unga sänkts från den 1 januari 2021. Sänkningen är dock tidsbestämd och gäller endast till och med mars 2023.

Ungdomar som grupp har generellt sett svårare att etablera sig på arbetsmarknaden jämfört med äldre personer, speciellt när läget på arbetsmarknaden är ansträngt. Många förlorar sina arbeten och riskerar sedan att stå utan en egen försörjning under flera år.

Att gruppen unga med utländsk bakgrund har ännu svårare att etablera sig på arbetsmarknaden är känt sedan länge. Förslaget motiveras således också av att det kan bidra till att öka sysselsättningen i gruppen unga utrikes födda och på så sätt förbättra integrationen. En riktad nedsättning kan göras mer kraftfull räknat i kronor per person som omfattas och därmed bli mer betydelsefull för företagets anställningsbeslut, men med en sänkt kostnad för att anställa unga människor skapas även förutsättningar för att öka sysselsättningen i andra åldersgrupper.

- **Sänk arbetsgivaravgifterna generellt.**

På sikt är det för Sveriges konkurrenskraft och för framväxten av nya jobb, i såväl besöksnäringen som på hela arbetsmarknaden, nödvändigt att generellt sänka kostnaderna för att anställa och i detta spelar självklart arbetsgivaravgifterna en stor roll. Ett generellt borttagande av löneavgiften skulle vara ett rimligt sätt att minska kostnaderna för anställningar.

Sänkta och harmoniserade momsats

- **Sänk momsen på logi och mat på restaurang till 6 procent under minst två år.**

Stora delar av besöksnäringen har helt eller delvis stängts ner till följd av restriktioner. Med tanke på den uppförbacke som väntar till följd av att likviditeten hos många bolag är uttömd behövs tydliga stimulanser av efterfrågan så att företagen återigen kan börja anställa. Många länder i Europa har redan gått före i detta avseende.

- **Harmonisera, i nästa steg, de momskategorier som berör besöksnäringen, till exempel moms på logi, mat, dryck, konferens, spa, gästhamnar och nöjesparksverksamhet till 12 procent.**

Företagande inom besöksnäringen försvåras i hög utsträckning av att olika tjänster är belagda med olika momssatser, med gränsdragningsproblem, administrativ börda och stor mängd onödiga fel som följd. Att sänka och harmonisera momssatserna vore synnerligen lämpligt i ett läge när aktiviteten är låg men åter ska ta fart eftersom anpassningen hos företag och myndigheter då kan tänkas gå betydligt mer friktionsfritt.

Temporärt slopad fastighetsskatt på kommersiella lokaler

- **Slopa den statliga fastighetsskatten på lokaler (1 procent av taxeringsvärdet) temporärt för företag i särskilt utsatta branscher.**

Alla fasta kostnader kommer i det ytterst ansträngda ekonomiska läget att sinka återstarten av besöksnäringen. Ett exempel är fastighetsskatten som i många fall övervältras helt och hållet på hyresgästen. Om hyresgästen (eller fastighetsägaren) är ett företag i en särskilt drabbad bransch bör skatten slopas temporärt.

Sänkt energiskatt

- **Sänk energiskatten för besöksnäringen till samma nivå som för andra basnärings.**

Redan innan coronakrisen pressades lönsamheten i besöksnäringen av en hög energiskatt, trots att skatten i sig självklart är en produktionskostnad även för besöksnäringens företag. Ett företag inom besöksnäringen betalar i dag 34,7 öre/kWh i elskatt medan ett företag i tillverkningsindustrin endast betalar 0,5 öre/kWh.

Gynnsammare skatteregler för representation och lunchförmån

- **Slopa förmånsbeskattningen av kostförmån till medarbetare. I samband med detta bör även regelverket ses över så att förmånen enbart gäller mat på/från restaurang och inte livsmedel i butik.**

I dagsläget är en måltid skattepliktig om den erbjuds av arbetsgivaren till medarbetaren. Eftersom det saknas ekonomiska incitament för denna typ av erbjudanden uppskattas endast fyra procent av de sysselsatta ha tillgång till "kostförmån", vilket är betydligt mindre än innan man tog bort skatteincitamenten 1991.

Under Coronakrisen har en stor andel av matkonsumtionen förflyttats till egen tillredning i hemmen via livsmedelshandeln. Vid en återgång till ett normalläge är det rimligt att arbetsgivaren

får subventionera måltider för att stimulera efterfrågan på restauranglagad mat och sysselsättningen inom besöksnäringen. En sådan subvention skulle dessutom bidra till medarbetarnas välmående då kostens betydelse för folkhälsan är stor. Av samma anledning som arbetsgivaren idag kan bidra till medarbetarnas hälsa genom friskvårdsbidrag bör man således kunna göra det genom att subventionera vällagad mat på restaurang.

Det finns underlag som indikerar att en sådan här reform under normala förhållanden skulle ge tusentals jobb samt, som sagt, bättre folkhälsa. Den skulle sannolikt få ännu större effekter i detta läge.

- **Återinför avdragsrätten för representationsmåltider. Även hela momsen på denna typ av måltider bör vara avdragsgill.**

Reglerna om representation ändrades 2017. Avdragsrätten slopades helt vad avser måltid och för förtäring i övrigt medges avdrag endast för förfriskningar och annan enklare förtäring. Att stimulera efterfrågan även på företagssidan kommer att vara gynnsamt för både branschen och näringslivet som helhet, i synnerhet när fler och fler kommer att återvända till jobbet och affärsresor tar fart igen.

Främjandeåtgärder

Höjt anslag till Visit Sweden

- **Höj anslaget till Visit Sweden kraftigt.**

Turismens exportvärde är 144 miljarder kronor och coronautbrottet har inneburit att den internationella turismen till Sverige i det närmaste helt stoppats, vilket fått enorma konsekvenser för den svenska besöksnäringen. Till exempel står utländska turister för nio miljoner gästnätter, bara under sommarmånaderna.

Mot bakgrund av detta, att många andra länder är i samma situation vilket leder till stor konkurrens om besökarna och den försämrade Sverigebilden är det av största vikt att öka den internationella marknadsföringen av Sverige. Detta gäller inte minst gentemot våra grannländer där relationerna och förtroendet försämrats under krisen med stora och potentiellt långvariga konsekvenser för besöksnäringen som följd.

Förstärkt uppdrag för "svemester" till Visit Sweden

- **Permanent och förstärk Visit Swedens uppdrag att även marknadsföra Sverige till svenskar.**

Att Visit Sweden fått ett utökat uppdrag att även marknadsföra Sverige till svenskar är mycket positivt. Detta uppdrag är dock endast ettårigt och anslaget så lågt som 20 miljoner kronor.

Minskat regelkrångel

Inför ett omedelbart stopp för Skatteverkets uttag av kontrollavgifter

- **Ta inte ut några kontrollavgifter vid kontroller av personalliggare och kassaregister.**

Företag som bedriver restaurangverksamhet ska föra en personalliggare och i den dokumentera identifikationsuppgifter för näringsidkaren och för de personer som är verksamma i näringsverksamheten. Skatteverket får ta ut en kontrollavgift om det vid ett kontrollbesök finns brister i personalliggaren – exempelvis att någon som är verksam i restaurangen inte är inskriven i liggaren. Det finns olika nivåer av kontrollavgifter. Om Skatteverket anser att personalliggaren är så bristfällig att den inte kan ligga till grund för kontroll är avgiften 12 500 kr och därutöver kan avgift tas ut med 2 500 kr för varje person som är verksam men inte inskriven. Avgift kan tas ut oavsett om det finns misstanke om skatteundandragande eller inte.

Förbättra alkohollagen

- **Lätta på matkravet.**

Alkohollagen kräver att det ska finnas ett flertal förrätter, huvudrätter och desserter att välja bland. Det är inte rimligt att generellt kräva ett sådant matutbud. Det är heller inte meningsfullt att som nu ställa krav på att tillståndshavare ska kunna tillhandahålla mat under hela serveringstiden, oavsett tid på dygnet och oavsett om det kan förväntas att någon kommer att beställa mat.

- **Skapa "en väg in" vid anmälningar av förändringar.**

Enligt alkohollagen ska tillståndshavare anmäla till kommunen när det sker vissa förändringar i verksamheten, till exempel ändringar i styrelsen. Företag med serveringstillstånd i flera kommuner måste då göra en anmälan till var och en av dessa kommuner. Detta måste ändras så att företagen får "en väg in" för sådana anmälningar.

- **Tillåt så kallad microcatering.**

Under coronakrisen har ett antal kommuner tillåtit att cateringföretag serverar alkohol i samband med så kallad microcatering, det vill säga när de levererar take away till hushåll. Det råder för närvarande olika uppfattningar om detta är förenligt med alkohollagen och i så fall under vilka förutsättningar eftersom olika kommuner har gjort olika bedömningar i frågan. Om det inte skulle anses vara tillåtet bör alkohollagen förändras.

- **Tillåt gårdsförsäljning**

I andra länder i Europa och övriga världen kan man med självklarhet resa runt och smaka och köpa med sig olika drycker och samma möjlighet till gårdsförsäljning av alkoholdrycker bör tillåtas i Sverige. Försäljning från dryckesproducerande gårdar skulle dessutom gynna landsbygden genom kompletterande inkomster och fler arbetstillfällen.

Övriga regelförenklingar

Utöver ovanstående driver Visita sedan tidigare ett omfattande arbete för att avskaffa eller förenkla en lång rad andra regler för att underlätta för företagen. Vissa av dessa förenklingar är nu angelägna att genomföra omgående. Det handlar till exempel om att:

- **Avskaffa kravet på danstillstånd**

Enligt ordningslagen räknas anordnande av dans som offentlig tillställning, vilket kräver tillstånd från Polismyndigheten. Tillståndet måste normalt förnyas varje år och vid särskilda arrangemang krävs separata tillstånd. Detta medför tidsåtgång och kostnader i form av ansökningsavgifter för företagen. Det bör inte vara en polisiär uppgift att kontrollera om människor dansar. Riksdagen har vid upprepade tillfällen anmodat regeringen att komma med förslag på slopande av danstillståndet utan att något har hänt.

- **Ersätt hotelltillståndet med en digital anmälningsplikt**

Lagen om hotell- och pensionatrörelse från 1966 innebär att det krävs tillstånd från Polismyndigheten för att bedriva hotellverksamhet. Detta är en förlegad reglering som bör ersättas med en anmälningsplikt. Numera finns andra regler om bland annat brandskydd och tillsyn som säkerställer att verksamheten bedrivs på ett säkert sätt. Att just drift av hotell och pensionat till skillnad från annan näringsverksamhet kräver särskilt tillstånd från Polismyndigheten är ologiskt.

- **Gör efterhandsbetalning av avgifter till regel**

Företag inom besöksnäringen betalar många olika avgifter till myndigheter i samband med ansökningar och tillstånd. Exempel på sådana är avgifterna för tillsyn enligt alkohol-, livsmedels- och miljölagstiftningen.

Att en avgift ska motsvaras av en motprestation måste anses vara en självklarhet rent allmänt, men det är också en laglig förutsättning för att avgiften inte ska utgöra en otillåten beskattning. Visita förespråkar därför en ordning som tillämpas exempelvis inom ramen för den så kallade "Rättviksmodellen" eller "Tillväxt & Tillsyn" och anser att det i gällande regelverk bör göras till en tydlig regel att tillsynsavgifter ska debiteras företagen i efterhand.